

Відзначимо, що сучасні бухгалтерські програмні продукти часто є комплексним інструментом для автоматизації обліку та управління підприємством. При взаємодії різних програм як між ними, так із технологічним обладнанням мають місце труднощі, що з'являються при обміні інформацією з партнерами чи контролюючими органами. Тому проблема уніфікованого формату обміну інформаційних баз є нині актуальною. Вирішити її може створення та підтримка єдиного стандарту обміну інформації на національному рівні.

Література:

1. Муравський В. Відмова від первинного документування як чинник інтеграції повністю автоматизованої системи обліку // *Бухгалтерський облік і аудит*. – 2008. – №10. – С. 35-42.
2. Муравський В. Документування в умовах повної автоматизації обліку // *Бухгалтерський облік і аудит*. – 2008. – №5. – С. 48-52.
3. Україна. Закон. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: від 16 липня 1999 р. №996-ХІV.

Назар Т.О.
студ. гр. ЕОАм- 13
Національний університет “Львівська політехніка”
Науковий керівник – Гринів Т.Т.,
к.е.н. доцент кафедри обліку та аналізу

ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ДЕПОЗИТУ У ВАЛЮТІ

При здійсненні фінансово-господарської діяльності підприємства часто залучають свої гроші на депозити у валюті. Відповідно це знаходить своє відображення в обліку як бухгалтерському, так і податковому, а також при цьому виникає поняття курсових різниць.

Під депозитом розуміють кошти, що надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк та під проценти. Перерахування коштів на депозитні рахунки у валюті, а також їх повернення на податковий облік не впливають, але при цьому розраховується курсова різниця, тому що основна сума (непогашена частина) депозиту підлягає перерахунку, таким чином:

- на кінець звітного періоду виходячи із валюти, що залишилася на депозиті;
- на дату повернення депозиту (частини або повної суми) [2].

Для визначення курсових різниць за депозитною заборгованістю, необхідно знати її балансову вартість на дату:

- 1) вкладу;
- 2) повернення депозиту або його частини (заборгованість вважають погашеною);
- 3) останнього дня звітного періоду в частині непогашеної суми (заборгованість визнають умовно проданою).

Балансова вартість валюти – це добуток курсу НБУ і суми валюти на відповідну дату. Відображення балансової вартості валюти у податковому обліку не відбувається, лише відображаються курсові різниці. Для їх розрахунку перший раз (за звітний період, коли зроблено вклад потрібно порівнювати суму депозиту за курсом НБУ на дату вкладення коштів та дату останнього звітного періоду. І тоді, якщо курс зріс, то виникають валові доходи, якщо ж упав – валові витрати. Усі наступні періоди порівнюють балансову вартість так:

- на початок звітного періоду, яка дорівнює вартості валюти на кінець попереднього періоду;
- на дату повернення коштів або на кінець звітного періоду.

Відсотки за депозитом відносяться до валових доходів і визнають на дату їх нарахування в строки, визначені в депозитному договорі, тобто для відсотків працює правило не першої події, а принцип нарахування. При валютному депозиті доходи нараховуються у валюті, тому на дату нарахування відсотків валовий дохід збільшують виходячи з курсу НБУ на цю дату. Якщо відсотки перераховані у період їх нарахування, то за ними в податковому обліку жодних курсових різниць не відображають (оскільки відсутня заборгованість), а якщо виплата відсотків затримується до наступного звітного періоду, то така заборгованість підлягає перерахунку як і основна сума депозиту.

У бухгалтерському обліку операції з інвалютою визначає П(С)БО 21 “Вплив зміни валютних курсів”, який зокрема визначає такі правила:

1. Активи, зобов'язання, власний капітал, доходи й витрати в іноземній валюті відображають в обліку в гривнях, перераховуючи інвалюту за курсом НБУ.

2. Курсові різниці рахують тільки за монетарними статтями - “грошовим коштам та іншим активам і зобов'язанням, які будуть отримані або оплачені у фіксованій сумі грошових коштів або їх еквівалентів”.

3. Курсова різниця – це різниця між оцінками однакового числа інвалюти за різних валютних курсів НБУ.

4. Перерахунок монетарних статей проводять на дату балансу та на дату проведення розрахунків [1].

Депозит у валюті в обліку відображається на рахунку 314 “Поточні рахунки в іноземній валюті”, оскільки даний рахунок відноситься до монетарних статей виникають курсові різниці, що обчислюються, поповнюють інші доходи (субрахунок 744 “Дохід від не операційної курсової різниці”), витрати (субрахунок 974 “Втрати від неопераційних курсових різниць”).

Нараховані відсотки за депозитом фіксують за дебетом субрахунку 373 “Розрахунки за нарахованими доходами”. Доходи визнають за кредитом субрахунка 732 “Відсотки одержані”. Оскільки дебіторська заборгованість за відсотками монетарна стаття, то курсові різниці в бухобліку визначають на кожну дату балансу і дату розрахунків, при цьому як і курсові різниці за депозитами, вони збільшують інші доходи (витрати).

Отже, основні особливості обліку підприємницького депозиту у валюті такі:

1. Суму депозиту в інвалюті (його непогашену частину) визнають заборгованістю і перераховують на кінець звітного періоду та на дату повернення частини (всього) депозиту.

2. Під поняття заборгованість потрапляють нараховані, але не виплачені в строк відсотки за депозитом.

3. Для розрахунку курсових різниць визначають балансову вартість заборгованості виходячи з курсу НБУ (завжди) на відповідну дату. Але в обліку показують не саму балансову вартість, а курсові різниці, розраховані за їх допомогою.

4. Курсові різниці рахують за кожен окремовзятий звітний квартал.

Література:

1. *Вплив змін валютних курсів: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08. 2000 р. N 193.*

2. *Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України від 22.05.1997р. № 283/97-ВР.*